

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 2015 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów
udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów i pożyczek studenckich**

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1026 i 1198) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów i pożyczek studenckich (Dz. U. z 2014 r. poz. 688 i 1304) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 3 w ust. 2 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) wskazanie wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu zgodnie z § 20.”;
- 2) w § 6:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Bank, w terminie do dnia 15 lutego, dokonuje oceny zabezpieczenia spłaty pożyczki lub kredytu na podstawie danych, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 3, i informuje studenta o wyniku tej oceny.”;
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Student, na podstawie informacji o wyniku oceny, o której mowa w ust. 1, może dokonać zmiany wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu wskazanej we wniosku o udzielenie pożyczki lub kredytu.”;
 - c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W przypadku gdy ocena, o której mowa w ust. 1, jest negatywna dla wysokości miesięcznej raty kredytu wskazanej we wniosku o udzielenie kredytu, student może, w terminie do dnia 28 lutego, złożyć wniosek o udzielenie kredytu wraz z dokumentami, o których mowa w § 3 ust. 3, w innym banku.”;

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 1259).

3) w § 9:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Raty pożyczki lub kredytu są wypłacane kredytobiorcy w okresie od października do lipca danego roku akademickiego, z tym, że:

- 1) w roku akademickim, w którym nastąpiło zawarcie umowy pożyczki lub kredytu – począwszy od miesiąca następującego po miesiącu zawarcia umowy z wyrównaniem od października;
- 2) w ostatnim roku studiów, na których nauka trwa zgodnie z regulaminem studiów tylko jeden semestr – w okresie od października do lutego.”,

b) uchyla się ust. 2;

4) § 20 otrzymuje brzmienie:

„§ 20. W roku akademickim 2015/2016 wysokość miesięcznej raty pożyczki lub kredytu, w tym kredytu poręczanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego, wynosi:

- 1) 600 zł – rata podstawowa;
- 2) 900 zł – rata podwyższona.”.

§ 2. 1. Kredytobiorcy, którym kredyt został udzielony przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, mogą złożyć w banku wnioski o podwyższenie miesięcznej raty kredytu do wysokości 900 zł.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, podaje się dane wymagane przez bank dla celów oceny zabezpieczenia spłaty kredytu. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające te dane.

3. Bank może odmówić zawarcia aneksu do umowy kredytu, jeżeli ocena zabezpieczenia spłaty kredytu jest negatywna.

4. Bank dokonuje wypłaty miesięcznych rat kredytu w wysokości 900 zł począwszy od miesiąca następującego po miesiącu zawarcia aneksu do umowy kredytu.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2015 r.

**MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA
WYŻSZEGO**

W porozumieniu:

Za zgodność z **MINISTER FINANSÓW**
pod względem
prawnym, legislacyjnym
i redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA Departamentu Legislacyjno-Prawnego
DEPARTAMENTU LEGISLACYJNO-PRAWNEGO

Bogusława Sztorc

Jarosław OLIWA

UZASADNIENIE

Przepis art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1026 i 1198) nakłada na ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego obowiązek określenia wysokości miesięcznej raty kredytu studenckiego i pożyczki studenckiej na dany rok akademicki.

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów i pożyczek studenckich wprowadza dwie wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu udzielanych w roku akademickim 2015/2016 – 600 zł dla raty podstawowej i 900 zł dla raty podwyższonej. Dotychczas student lub doktorant mogli otrzymywać ratę kredytu w wysokości 600 zł. Zaproponowana zmiana jest odpowiedzią na postulat zgłoszony przez środowisko studenckie, dotyczący zbyt niskiej wysokości miesięcznej raty kredytu uniemożliwiającej pokrycie kosztów utrzymania się i studiów w dużych ośrodkach akademickich. Wysokość miesięcznej raty kredytu studenckiego wynosząca 600 zł utrzymuje się na niezmiennym poziomie od 2004 r. Od tego czasu coroczna skumulowana wartość wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacji) wyniosła 25%, co wpłynęło na spadek siły nabywczej kredytu studenckiego.

Ze względu na zróżnicowaną zdolność kredytową studentów, w tym kontynuujących pobieranie kredytu, zasadne jest utrzymanie dotychczasowej wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu wynoszącej 600 zł oraz wprowadzenie możliwości wnioskowania o ratę podwyższoną.

Miesięczna rata kredytu udzielonego w poprzednich latach akademickich, ustalona w kwocie 600 zł, będzie mogła zostać zwiększona, na wniosek kredytobiorcy, do 900 zł. Zmiana wysokości miesięcznej raty będzie jednak wymagała dokonania przez bank ponownej oceny zabezpieczenia spłaty kredytu.

Projekt rozporządzenia wprowadza również obowiązek określenia we wniosku o udzielenie pożyczki lub kredytu wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu, o jaką student wnioskuje, wybranej spośród dwóch wysokości tej raty określonych w § 20. Ostateczną decyzję o wyborze wysokości raty student może podjąć po zapoznaniu się z dokonaną przez bank oceną zabezpieczenia spłaty pożyczki lub kredytu.

W projekcie została ponadto doprecyzowana kwestia terminu wypłaty pożyczki lub kredytu po zawarciu umowy pomiędzy kredytobiorcą a bankiem. Wypłata rat pożyczki lub kredytu rozpocznie się w miesiącu następującym po miesiącu zawarcia tej umowy. Wówczas zostanie wypłacona studentowi nie tylko rata za bieżący miesiąc, ale także wszystkie przysługujące raty począwszy od października roku akademickiego, w którym student złożył wniosek o udzielenie pożyczki lub kredytu.

Przewiduje się, że przepisy rozporządzenia wejdą w życie z dniem 1 października 2015 r. Proponowany termin wejścia w życie aktu jest związany z koniecznością uruchomienia przez banki właściwych procedur do udzielania kredytu i wypłacania rat kredytu studentom i doktorantom.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania pożyczek i kredytów studenckich</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – ministerstwo wiodące Ministerstwo Finansów – ministerstwo współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Prof. Włodzisław Duch, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Winiarz główny specjalista w Departamencie Budżetu i Finansów e-mail: grzegorz.winiarz@mnisw.gov.pl tel: (22) 52-92-444</p>	<p>Data sporządzenia 28.07.2015 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1026 i 1198)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 93</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego ma obowiązek określania wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu w każdym roku akademickim, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich. Projekt rozporządzenia został opracowany w celu rozwiązania zgłoszonego przez środowisko studenckie problemu zbyt niskiej wysokości raty kredytu w stosunku do kosztów utrzymania się w szczególności w ośrodkach akademickich zlokalizowanych w dużych miastach, gdzie koszty utrzymania są wyższe.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie rozporządzenia proponuje się określenie podstawowej wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu w roku akademickim 2015/2016 na poziomie 600 zł, tak jak w latach ubiegłych, oraz wprowadzenie podwyższonej wysokości miesięcznej raty pożyczki lub kredytu na poziomie 900 zł.

W konsekwencji powyższej zmiany konieczne jest zmodyfikowanie przepisów rozporządzenia dotyczących treści wniosku oraz oceny zabezpieczenia spłaty pożyczki lub kredytu, a także wprowadzenie przepisu przejściowego umożliwiającego osobom, które obecnie korzystają z wypłat rat kredytu, wystąpienie do banku o podwyższenie wysokości raty z 600 zł do 900 zł, na podstawie dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu.

Ponadto w projekcie zawarto zmianę porządkującą mającą na celu doprecyzowanie przepisu dotyczącego terminu wypłaty pożyczki lub kredytu po zawarciu umowy pomiędzy kredytobiorcą a bankiem.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt rozporządzenia zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
studenci i doktoranci uczelni oraz jednostek naukowych prowadzących studia doktoranckie	ok. 1,4 mln	dane wstępne GUS na rok akademicki 2014/2015	możliwość otrzymania pożyczki lub kredytu w wysokości 600 albo 900 zł
studenci i doktoranci otrzymujący kredyt studencki	ok. 42 tys.	MNiSW	możliwość podwyższenia wysokości raty kredytu z 600 do 900 zł
banki komercyjne, które podpisały z BGK umowę o współpracy w zakresie udzielania kredytów	4	MNiSW	wypłata miesięcznych rat kredytu w wysokości 600 lub 900 zł w roku akademickim 2015/2016; możliwość podwyższenia dotychczasowym kredytobiorcom wysokości raty kredytu z 600 do 900 zł

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania do:

- 1) Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 2) Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
- 3) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 4) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich,

pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Saldo ogółem											
budżet państwa											
JST											
pozostałe jednostki (oddzielnie)											

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Z uwagi na wprowadzenie w §.20 niniejszego rozporządzenia możliwości uzyskania wyższej raty kredytu, regulacja spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości ok. 0,24 mln zł w pierwszym roku. Kwota ta stanowi ok. 0,7% wysokości środków planowanych w budżecie państwa na 2016 r. na dopłaty do systemu pożyczek i kredytów studenckich. W kolejnych latach skutki dla budżetu państwa wyniosą od 0,65 mln zł do 2,42 mln zł rocznie.

Skutki dla poszczególnych lat przedstawia poniższa tabela:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SKUTKI BUDŻETOWE (w zł)	6 524	244 664	654 768	1 192 477	1 706 942	2 161 212	2 418 585	2 380 730	2 107 298	1 642 649	1 142 026

Do oszacowania skutków podwyższenia raty kredytu z 600 do 900 zł przyjęto następujące założenia:

- liczba obecnych kredytobiorców pobierających kredyt – 42 tys.,
- liczba nowych kredytobiorców (corocznie) – 8 tys.,
- stopa redyskonta weksli NBP – 1,75%,
- odsetek nowych kredytobiorców, którzy wystąpią o ratę 900 zł – 30%,
- odsetek obecnych kredytobiorców, którzy wystąpią o podwyższenie wysokości raty 900 zł – 5%.

Kalkulacja dotyczy wysokości odsetek od różnicy między ratą kredytu 600 a 900 zł. W celu obliczenia długoterminowych skutków dla budżetu państwa sporządzono kalkulację:

- w przypadku nowych kredytobiorców – dla kredytu wypłacanego przez okres trzech lat (30 rat) – z uwzględnieniem odsetek w okresie karencji (2 lata) i w okresie spłaty kredytu (60 rat),
- w przypadku dotychczasowych kredytobiorców – dla kredytu wypłacanego przez okres roku (10 rat) – z uwzględnieniem odsetek w okresie karencji (2 lata) i w okresie spłaty kredytu (80 rat).

Powyższą kalkulację przygotowano przy założeniu stałej – w okresie najbliższych 10 lat – liczby wypłacanych kredytów (42 tys.) oraz liczby nowo udzielonych kredytów (8 tys. rocznie). Należy jednak podkreślić, iż z uwagi na stopniowe zmniejszanie liczby nowych kredytobiorców, a tym samym liczby wypłacanych kredytów, oraz niż demograficzny wpływający na spadek liczby studentów (w ciągu najbliższych 10 lat przewiduje się zmniejszenie liczby studentów do liczby 1.254 tys. w roku akademickim 2024/25, czyli o ok. 15%), podane skutki finansowe mogą zostać z nadwyżką skompensowane tymi zmiennymi.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców. Rozporządzenie może mieć wpływ na sytuację materialną kredytobiorców (studentów i doktorantów) oraz ich rodzin. Możliwość otrzymania rat kredytu w podwyższonej wysokości ułatwi ponoszenie kosztów studiowania bez nadmiernego obciążania budżetu gospodarstw domowych kredytobiorców. W konsekwencji jednak wybór podwyższonej raty kredytu będzie wiązał się z wyższym zobowiązaniem finansowym wobec banku po ukończeniu studiów.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
9. Wpływ na rynek pracy		
Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Przewiduje się, że przepisy rozporządzenia wejdą w życie z dniem 1 października 2015 r. Proponowany termin wejścia w życie aktu jest związany z koniecznością uruchomienia przez banki właściwych procedur do udzielania kredytów i wypłacania rat kredytu studentom i doktorantom.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań w pierwszym roku obowiązywania rozporządzenia zostanie dokonany do dnia 30 września 2016 r. Monitorowany będzie odsetek studentów i doktorantów, którzy skorzystali z wyższej raty kredytu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		